

## 31. helluntain jälkeinen sunnuntai

Aamupalveluksen evankeliumi

9. ylösnousemusevankeliumi

Päivän epistola

(1. Tim. 1: 15 – 17)

*”Poikani Timoteus:tämä sana on varma ja vastaanottamisen arvoinen: Kristus Jeesus on tullut maailmaan pelastamaan syntisiä, joista minä olen suurin. Mutta minut armahdettiin, jotta Kristus Jeesus juuri minussa osoittaisi, kuinka suuri hänen kärsivällisyytensä on. Näin olisin myös vastedes esimerkkinä niille, jotka uskovat häneen ja saavat ikuisen elämän. Ikuiselle kuninkaalle, kuolemattomalle, näkymättömälle ja ainoalle Jumalalle kunnia ja kirkkaus aina ja ikuisesti! Aamen.*

”Tämä sana on varma” vakuuttaa vastaanottajaa kirjeen opetuksesta. Tämä ilmaisu on pastoraalikirjeissä useamman kerran (1. Tim. 1: 15; 3: 1; 4: 9; 2. Tim. 2: 11; Tit. 3: 8). Nyt sillä kerrotaan Kristuksen tehtävästä maailmassa: ”Kristus Jeesus on tullut maailmaan pelastamaan syntisiä, joista minä olen suurin”. Tämä sama asia on ilmaistu myös evankeliumeissa (Joh. 3: 17; Luuk. 19: 10; Matt. 9: 13). Tätä tekstiä käytetään myös esimerkiksi rukouksessa ennen ehtoolliseen osallistumista. Tässä yhteydessä kannattaa huomata, että kirjoittaja ei mainitse mitään ajasta ennen Kristuksen maailmaan tuloa.

Paavali kuvaa itseään ”suurimmaksi syntiseksi”. Taustalla on se, että hän oli fariseuksena toiminut kristittyjen vainoajana. Paavalin kääntymys vainoajasta kristityksi on malli kaikille muille. Paavali ei ole ainoa ”suuri syntinen”, josta on tullut pyhä (vrt. Mooses, Rahab, Daavid, Matteus, Maria Egyptiläinen). Teksti päättyy Jumalan ylistämiseen. Häntä kuvataan sanoilla ikuinen, kuolematon, näkymätön ja ainoa.

Päivän evankeliumi

(Luuk. 18: 35 – 43)

*”Siihen aikaan, kun Jeesus lähestyi Jerikoa, tien vieressä istui sokea mies kerjäämässä. Kuullessaan, että tiellä kulki väkeä, mies kysyi, mitä oli tekeillä. Hänelle kerrottiin, että Jeesus Nasaretilainen oli menossa siitä ohi. Silloin hän huusi: ”Jeesus, Daavidin Poika, armahda*

*minua!” Etumaisina kulkevat käskivät hänen olla hiljaa, mutta hän vain huusi entistä kovemmin: ”Daavidin Poika, armahda minua!” Jeesus pysähtyi ja käski tuoda hänet luokseen. Mies tuli, ja Jeesus kysyi häneltä: ”Mitä haluat minun tekevän sinulle?” Mies vastasi: ”Herra, anna minulle näköni.” Silloin Jeesus sanoi hänelle: ”Saat näkösi. Uskosi on parantanut sinut.” Siinä samassa mies sai näkönsä ja hän lähti seuraamaan Jeesusta ylistäen Jumalaa. Ja kaikki, jotka näkivät tämän, kiittivät ja ylistivät Jumalaa.”*

Sama kertomus on Matteuksella (Matt. 20: 29 – 34) sekä Markuksella (Mark. 10: 46 – 52).

Luukas on jo kahdesti aikaisemmin kertonut, että Jeesuksen toiminta on tuova sokeille näön ja Jumalan lupaukset täyttyvät (Luuk. 4: 18; 7: 22). Luukas on myös kahdesti kehottanut kutsumaan sokeita ”pitoihin” (Luuk. 14: 13, 21). Nyt Luukas tiivistää opetuksen kertomalla, miten Jeesus parantaa yhden yhteiskunnan huono-onnisen.

Hieman aikaisemmin Jeesus oli puhunut opetuslapsilleen niistä kärsimyksistä, joihin Hän Jerusalemissa joutuisi. Opetuslapset eivät kuitenkaan ymmärtäneet Hänen puhettaan. Nyt tämä kertomus sokean näkemisestä tuo näkökulman opetuslasten kyvyttömyyteen ymmärtää Jeesuksen opetusta. Tarvitaan uskoa, joka avaa silmät ymmärtämään, kuka Jeesus on ja seurata Häntä Hänen opetuslapsenaan.

Sokea pyysi armahdusta ”Daavidin Pojalta”. Tämä ilmaisu osoittaa, että sokea piti Jeesusta Messiaana. Messias -käsityksiin liittyi joko uskonnollisia tai poliittisia odotuksia riippuen siitä, mitä ihminen ajatteli Messiaan olevan. Sokea pyytää apua näkökyvyn saamiseen. Hänen odotuksensa eivät ole poliittisia.

Jeesus on ”Daavidin Poika”. Hän kuului Daavidin sukuun (Luuk. 1: 27) ja Hän saa isänsä Daavidin istuimen (Luuk. 1: 32). Jeesuksen ja Daavidin suhde oli kuitenkin erilainen, kuin vain syntymän perusteella tuleva, sillä Daavid oli kutsuva Messiasta Herrakseen (Luuk. 20: 41 – 44). Tämä kertomus osoittaa, että saada Daavidin valtakunnan valtaistuimen merkitsi sitä, että tuli pitää huolta yhteiskunnan vähäosaisista.

Jeesus kysyi: ”Mitä haluat minun tekevän sinulle?” Meistä kysymys voi tuntua oudolta. Kreikkalaisen tekstin valossa se ei ole outo. Sana armo (eleos) tarkoittaa paitsi meidän ymmärtämäämme armoa, niin myös köyhälle annettua almuja. Kysymys ja siihen sokean antama vastaus selventää tilanteen.

”Uskosi on parantanut sinut” voidaan kääntää myös ”pelastanut sinut”. Pelastuminen näkyy siinä, että parantunut lähti seuraamaan Jeesusta, hänestä siis tuli opetuslapsi.

”Jeesus, Daavidin Poika, armahda minua” on rukouksen muoto, josta todennäköisesti kehittyi niin sanottu Jeesuksen rukous. Nykyisessä suomalaisessa käytännössä rukouksesta on sekä yksikkö- ja monikkomuoto: ”Herra Jeesus Kristus meidän Jumalamme, armahda meitä” monikkomuotona ja yksikössä ”Herra Jeesus Kristus, Jumalan Poika, armahda minua syntistä”. Samasta rukouksesta on käytössä muunkinlaisia ”sanoituksia”.

Varhaisessa kirkossa tämä teksti on voitu myös tulkita siten, että ihmiset, jotka eivät näe Kristusta, kuullessaan Hänestä, vastaanottavat uskon.